

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Wilki nad Nysą PLH080044 został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2010) 9669), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L33/146 z 08.02.2011). Powyższa decyzja została zastąpiona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2013) 7358) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L/350/287 z 21.12.2013).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z 2008 r. ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), dalej zwaną ustawą: o ochronie przyrody.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy o ochronie przyrody, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy)

lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. Uwzględniając Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, należy wskazać, iż zgodnie z pkt 2.5 ww. dokumentu, przedmiotowy obszar położony jest administracyjnie w granicach województwa lubuskiego na terenach gmin: Przewóz, Wymiarki, Iłowa oraz Gozdnicza, a także w granicach województwa dolnośląskiego na terenie gminy Węglińiec, stąd należy przyjąć, iż przytoczony powyżej przepis prawa znajduje podstawę do zastosowania w niniejszym postępowaniu legislacyjnym.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie *sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego

i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, regionalny dyrektor ochrony środowiska, obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000” oraz Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą, a także w szczególnych sytuacjach zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorze ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w porozumieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu, sporządził projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także postanowienia obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 2 225 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nie obejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy *o ochronie przyrody*; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających uznano, iż w postępowaniu obejmującym sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, nie zachodzi żadna z przesłanek o której mowa w art. 28 ust. 11 ustawy *o ochronie przyrody*, stąd projekt planu, został opracowany dla obszaru w całości.

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt, występujących w obszarze.

Zgodnie ze Standardowym Formularzem Danych (data aktualizacji: 2014-04), obszar Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, pełni w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony dziewięciu typów siedlisk przyrodniczych oraz sześciu gatunków dzikich

zwierząt i ich siedlisk¹, wymienionych w załączniku I oraz II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także ujętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1302).

Na podstawie przeprowadzonych badań naukowych w ramach sporządzanego projektu planu zadań ochronnych, potwierdzono, iż na obszarze objętym planem nie występują wskazane w Standardowym Formularzu Danych siedliska przyrodnicze: 4030, 7150, 9110 oraz gatunek: 1318. Natomiast siedlisko: 6510 oraz gatunki: 1188, 1355, 1308 i 1324 pozostają w stanie niereprezentatywnym lub nieistotnym z punktu widzenia znaczenia obszaru w ochronie przedmiotowych zasobów przyrodniczych w skali kraju lub regionu biogeograficznego.

Należy podkreślić, iż wobec niewystępowania w obszarze ww. siedlisk przyrodniczych i gatunków lub występowania w stanie niereprezentatywnym oraz nieznaczącym, bezzasadne jest analizowanie potencjalnych i istniejących zagrożeń dla tego typu przedmiotów ochrony, jak i określania celów działań ochronnych. Stąd też zarówno, w załączniku określającym zagrożenia (załącznik nr 3), jak i cele działań ochronnych (załącznik nr 4), przy planowanych do usunięcia z listy przedmiotów ochrony obszaru siedlisk i gatunków, wskazano: „nie dotyczy (brak przedmiotu ochrony)” albo „nie dotyczy (populacja gatunku w obszarze jest nieznacząca) lub (występowania siedliska w stopniu niereprezentatywnym)”.

W związku z powyższym, sprawujący nadzór nad obszarem, działając zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 02.10.2012r. dotyczącymi postępowania przy wprowadzaniu zmian do bazy danych obszarów Natura 2000, bez zbędnej zwłoki, przekaże stosowny wniosek w zakresie korekty Standardowego Formularza Danych obszaru, Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, w celu jego aktualizacji i dostosowania do stanu faktycznego.

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art.

¹ 4010 Wilgotne wrzosowiska z wrzoścem bagiennym; 4030 Suche wrzosowiska (*Calluno-Genistion*, *Pohlio-Callunion*, *Calluno-Arctostaphylion*); 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*; 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku *Rhynchosporion*; 9110 Kwaśne buczyny; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródliskowe; 9190 Kwaśne dąbrowy *Quercion robori-petraeae*; 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy (*Cladonio-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*); 1309 Mopek *Barbastela barbastellus*; 1188 Kumak nizinny *Bombina bombina*; 1352 Wilk *Canis lupus*; 1355 Wydra *Lutra lutra*; 1318 Nocek łydki *Myotis dasycneme*; 1324 Nocek duży *Myotis myotis*.

38 tej ustawy. W przypadku ewentualnego braku wskaźników względem niektórych siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków, ocena stanu ochrony, została dokonana na podstawie indywidualnej oceny eksperckiej, przy zachowaniu jednak, bezwzględnego warunku spójności metodycznej z podejściem przyjętym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, iż na sześć przedmiotów ochrony obszaru - jeden: (91T0) uzyskał ocenę na poziomie właściwego stanu ochrony (FV), trzy: (9170, 9190, 91E0) uzyskało łączną ocenę stanu ochrony na poziomie złym (U2) oraz dwa: (4030, 1352) na poziomie niezadawalającym (U1).

- 5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków oraz ich siedlisk.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony obszaru, należy w szczególności zaliczyć: (1) naturalne procesy związane z sukcesją roślinną w obrębie nieleśnych siedlisk przyrodniczych, (2) zubożenie różnorodności biologicznej leśnych siedlisk przyrodniczych, na skutek deficytu, zamierającego i martwego drewna rozkładającego się w ekosystemach, (3) oddziaływanie obcych gatunków inwazyjnych lub rodzimych problemowych, (4) a także, potencjalne zmiany związane z izolacją przestrzenną, kolizjami komunikacyjnymi czy kłusownictwem w odniesieniu do populacji wilka;

- 6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do jednego przedmiotu ochrony obszaru: 91T0 - zaplanowano utrzymanie obecnie istniejącego, właściwego stanu ich ochrony, poprzez zachowanie dotychczasowego oligotroficznego i ubogiego pod względem fitosocjologicznym charakteru siedliska przyrodniczego w ramach wykonywanych działań z zakresu gospodarki leśnej.

Odnosnie siedliska 4030 zaplanowano poprawę stanu ochrony ekosystemu w zakresie „parametru struktura i funkcja” – wskaźnik „zarośnięcie przez drzewa” do poziomu FV (tj. występowania < 10% udziału drzew na powierzchni siedliska).

Względem leśnych siedlisk przyrodniczych: 9170, 9190, 91E0 zaplanowano poprawę stanu ich ochrony, głównie w zakresie ich unaturalnienia oraz podniesienia różnorodności biologicznej przedmiotowych ekosystemów w obszarze, poprzez stworzenie warunków umożliwiających odtworzenia zasobów martwego drewna oraz „uruchomienie” spontanicznych procesów przyrodniczych (naturalnej sukcesji) odpowiedzialnych za kształtowanie obecnej struktury siedlisk w kierunku zbliżonej do wzorca fitosocjologicznego określonego na podstawie metodyki ustalonej przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Należy jednak podkreślić, iż przy obecnym stanie wiedzy (brak jakichkolwiek danych na temat faktycznej zasobności przedmiotowych siedlisk w martwe drewno), niemożliwe jest sformułowanie w niniejszym dokumencie, celów działań ochronnych dla ww. siedlisk przyrodniczych w formie precyzyjnych wyrażeń czy ujęć liczbowych (kwantyfikacji). W związku z powyższym, założone cele ochrony wyznaczają kierunek działań ochronnych oraz stan siedlisk, jaki ma być docelowo osiągnięty w perspektywie kolejnych dziesięcioleci (tj. przy cyklicznym ustanawianiu kolejnych planów zadań ochronnych). Tak odległa perspektywa czasowa, jest podyktowana naturalną dynamiką rozwojową fitocenoz tworzących ww. układy ekologiczne (siedliska), w obrębie których, zasoby martwego drewna w sposób naturalny, odtwarzają się po osiągnięciu biologicznego wieku śmierci drzew oraz realizacji etapu przemiany pokoleń fitocenoz „budujących” przedmiotowe siedliska przyrodnicze.

Natomiast w odniesieniu do gatunku 1352, zaplanowano utrzymanie obecnego zagęszczenia osobników i watach na obszarze (tj. 8-11 osobników, przy 1-2 watach), a także utrzymanie drożnych i ciągłych korytarzy migracyjnych pomiędzy obszarem Natura 2000, a sąsiednimi kompleksami leśnymi.

Odnosnie siedlisk i gatunków: 4010, 6510, 7150, 9110, 1188, 1355, 1308, 1324 oraz 1318 zaplanowano zgodnie z wytycznymi Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 02.10.2012 r. dokonać korekty Standardowego Formularza Danych obszaru, w zakresie usunięcia z listy jego przedmiotów ochrony ww. elementów przyrodniczych.

Powyższe cele działań ochronnych, zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak, ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu *"przyrodniczo optymalnego"* tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów i wskaźników stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru.

Przyjęto, że zaplanowane działania w odniesieniu do siedliska 4030, ukierunkowane na „zahamowanie” spontanicznej sukcesji roślinnej, poprzez wycinkę nalotów drzew i krzewów wraz z zapewnieniem usunięcia pozyskanej biomasy z obszaru siedliska (zad. A1), umożliwi w efekcie, na skuteczne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotu ochrony obszaru.

Przyjęto, że zaplanowane działania ochronne (zad. A2), w odniesieniu do gatunku 1352, ukierunkowane na eliminację potencjalnego zagrożenia w postaci kolizji komunikacyjnych gatunku z pojazdami poruszającymi się po drogach, umożliwi w efekcie, na skuteczne osiągnięcie założonych celów działań ochronnych w odniesieniu do przedmiotu ochrony obszaru; W tym miejscu należy także podkreślić, iż przy realizacji

zaprojektowanych celów działań ochronnych w niniejszym dokumencie, istotny udział będą miały także procedury ustanowione art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*.

Przyjęto, że działania ukierunkowane na pozostawianie nienaruszonych fragmentów drzewostanów siedlisk przyrodniczych: 9170, 9190 i 91E0 w formie grup i/lub kęp do naturalnego rozpadu oraz pozostawianie drzew miejscowo spróchniałych, dziuplastych, złomów i wykrotów, a także promowanie naturalnego odnowienia tych drzewostanów z jednoczesnym nie wprowadzaniem obcych geograficznie i ekologicznie gatunków drzew i krzewów (zad. B1, B2, B3, B4, B5), umożliwią realizację zaplanowanych celów działań ochronnych w odniesieniu do ww. przedmiotów ochrony obszaru.

Przyjęto, że działania ukierunkowane na ograniczenie powstającej w trakcie zabiegów gospodarczych biomasy roślinnej w obrębie płatów siedliska przyrodniczego 91T0 (zad. B6), skutecznie umożliwi na efektywne osiągnięcie założonego celu działań ochronnych w odniesieniu do ww. przedmiotu ochrony obszaru.

Z uwagi na fakt, że przedmiotowy obszar Natura 2000 oraz siedliska przyrodnicze wymagające podjęcia działań ochronnych, położone są w większej części na terenie zarządzanym przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe, to zgodnie z regulacją art. 32 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, wykonywanie zadań w zakresie ochrony przyrody, powierzono miejscowemu nadleśniczemu, z wyłączeniem obowiązku realizacji monitoringu stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru, za który odpowiada organ sprawujący nadzór nad obszarem (zad. C1), a także obowiązku co do działań przewidzianych dla wilka (zad. A1);

- 8) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat, tj. w 5 oraz 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych. Realizacja przedmiotowego działania, oprócz dostarczania informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska w dalszej perspektywie czasowej, także, na realizację dyspozycji określonej brzmieniem przepisu art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz stanowić będzie merytoryczną podstawę dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska względem Komisji Europejskiej;
- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Wymiarki, Iłowa, Gozdniczy, Przewóz oraz Węglińiec, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powyższych jednostek samorządu terytorialnego, a także planów zagospodarowania przestrzennego województw, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*. Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających, ustalono, że nie istnieją

przesłanki stanowiące podstawę do sformułowania wskazań do zmian ww. dokumentach planistycznych;

10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, nie ustalono istnienia przesłanek o których mowa w § 3 ust. 8 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, uzasadniających potrzebę sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody, którego celem jest: *"zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000"*, zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji samorządowej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo-diskusyjne, odbyły się w siedzibie Nadleśnictwa Wymiarki, według następującego harmonogramu: I spotkanie - 23 czerwca 2014 r., II spotkanie – 01 października 2014 r. (łącznie w obu spotkaniach udział wzięło: 35 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą, współpracującą z organem sprawującym nadzór nad obszarem, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Nadleśnictwa Wymiarki,
- 2) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze,
- 3) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu,
- 4) Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Łowieckiego w Zielonej Górze,
- 5) Instytutu Ochrony Przyrody Państwowej Akademii Naukowej,
- 6) Agencji Nieruchomości Rolnych – Filia w Zielonej Górze,
- 7) Urzędu Miejskiego w Iłowej,
- 8) Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego,
- 9) Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze,
- 10) Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze,
- 11) PKP Polskie Linie Kolejowe S.A,
- 12) Stowarzyszenia Klubu Przyrodników ze Świebodzina (Wykonawca projektu planu zadań ochronnych),

13) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy, uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, procedurze konsultacji społecznych, na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 12 lutego 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.1.2014.GK podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 12 lutego 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.1.2014.GK:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r., z uwagi iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia jednak konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli konkretnego projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udział społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 28 października 2014 r. znak: WPN-II.6320.1.5.2014.MB, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach powyższej procedury, w przewidzianym ustawowo terminie, wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, ze strony opinii publicznej uwagi i wnioski dotyczące przedmiotowego projektu dokumentu. W związku z powyższym, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, organ zawarł poniżej szczegółowe uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

- 1) Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska (e-mail z dnia 12.11.2014 r.) zgłosiła następujące uwagi:
 - a) Wnioskowała, o zorientowanie mapy obszaru załączonej w załączniku nr 2 do projektu zarządzenia.
Uwaga została uwzględniona w całości.
 - b) Wnioskowała o wyjaśnienie, rozbieżności pomiędzy projektem zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych, a projektem dokumentacji planu w zakresie

takich elementów jak odniesienie się do dokumentów planistycznych gmin oraz liczby zidentyfikowanych zagrożeń,

Wyjaśniając zapytanie, rozbieżność pojawiła się w wyniku błędów pisarskich na etapie wczesnego sporządzania dokumentacji projektu planu. Ostatecznie poprawiono dokumentację w zakresie wskazanych niespójności, zgodnie z projektem zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych.

- c) Wnioskowała o zmianę kwalifikacji istniejącego zagrożenia odnośnie siedliska przyrodniczego 9190 w pkt 7 załącznika nr 3, w zakresie dodana kodu I0.2 „problematyczne gatunki rodzime”.

Uwaga została uwzględniona w całości.

- d) Wnioskowała, o sformułowanie mierzalnego celu działań ochronnych, określonego załącznikiem nr 4 do projektu zarządzenia, względem siedlisk przyrodniczych: 4030, 9170, 9190, 91E0.

Uwaga została uwzględniona w części dotyczącej siedliska 4030, natomiast dla pozostałych przedmiotów ochrony obszaru, przy obecnym stanie braku wiedzy, niemożliwe jest sformułowanie skwantyfikowanych i wyrażonych konkretnymi wartościami liczbowymi (np. w formie m^3/ha) miar stanu ochrony ww. przedmiotów ochrony. Stąd przyjęto założenie, wyznaczenia w ramach przyjętego planu zadań ochronnych, kierunku rozwoju fitocenozy tworzących chronione siedliska przyrodnicze, które powielane będzie przy kolejnych rewizjach planu, w celu doprowadzenia przedmiotowych układów ekologicznych do stanu przyrodniczo optymalnego.

- e) Wnioskowała o wyjaśnienie, rozbieżności pomiędzy projektem zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych, a projektem dokumentacji planu w zakresie celów działań ochronnych ustalonych dla wydry 1355 oraz mopka 1308.

Wyjaśniając zapytanie, rozbieżność pojawiła się w wyniku błędów pisarskich na etapie wczesnego sporządzania dokumentacji projektu planu. Ostatecznie poprawiono dokumentację w zakresie wskazanych niespójności, zgodnie z projektem zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych.

- f) Wnioskowała o wyjaśnienie, dlaczego w projekcie zarządzenia w załączniku nr 5 w kolumnie: „*Podmiot odpowiedzialny za wykonanie*”, nie wskazano, które nadleśnictwo odpowiedzialne jest za realizację działania ochronnego.

Wyjaśniając zapytanie, należy wskazać, że dokładną i jednoznaczną lokalizację realizacji działań ochronnych, określa kolumna: „*Obszar wdrażania*”, w której określono obszar realizacji działań ochronnych i pośrednio wskazano na podmiot odpowiedzialny za realizację i wykonanie danego zadania. Natomiast w kolumnie: „*Podmiot odpowiedzialny za wykonanie*”, zgodnie z przepisem art. 32 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, wskazano podmiot, na którym z uwagi na właściwość rzeczową i miejscową, spoczywa obowiązek wykonania ustanowionych zadań ochronnych.

g) Wnioskowała o doprecyzowanie jakie przedmioty ochrony w ramach zadania C1 w załączniku nr 5, będą podlegały monitoringowi stanu ochron oraz w jakim terminie wykonywany będzie przedmiotowy monitoring.

Uwaga została uwzględniona w całości, precyzując zapisy ww. działania, uwzględniając przy tym jednocześnie racjonalne możliwości finansowe, techniczne i organizacyjne organu sprawującego nadzór nad obszarem.

W związku z uwzględnieni powyższych uwag i wniosków, należy mieć na uwadze, że treść ostatecznie przyjętego planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, odbiega w zmienionych częściach od treści projektu planu poddanego procedurze konsultacji społecznych.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 28 stycznia 2015 r. pod numerem: 74/2015 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informacje o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 w/cyt. ustawy.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, uzyskał na posiedzeniu w dniu 05 listopada 2014 r. pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorzem Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Wojewoda Lubuski, pismem z dnia 05 lutego 2015 r. znak: GN.III.710.7.2015.WCic, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, nie wnosząc żadnych uwag.

Wojewoda Dolnośląski, pismem z dnia 20.02.2015 r. znak: NK-OP.054.40.2015.MW, działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wilki nad Nysą PLH080044, nie wnosząc żadnych uwag.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. *w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, jego zagrożenia oraz ustalone środki

ochrony przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie, i oddziaływać będą na właścicieli i zarządców oraz użytkowników gruntów na obszarze których występują siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności dotyczy to podmiotów zarządzających gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa i wchodzącymi w skład Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe oraz zarządców dróg publicznych i ich użytkowników.

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 w/cyt. ustawy. Ponadto, przedmiotowy instrument planistyczny w swych założeniach przyczyni się także do: (1) usprawnienia procedur oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, pod względem kwalifikowania (*screening*) przedsięwzięć lub planów pod kątem możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w planie jako zagrożenia należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach, związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w planie zadań ochronnych oraz precyzyjne określenie zakresu rzeczowego i harmonogramu ich wdrażania.

Zważywszy na powyższe, dalsze utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego (bez przyjętej regulacji w formie planu zadań ochronnych), byłoby nie tylko uchybieniem względem przytoczonych wyżej przepisów prawa krajowego i Wspólnotowego, ale również byłoby stanem znacząco utrudniającym skuteczne stosowanie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, przez właściwe w tym względzie organy administracji państwa.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie do 60 000,00 zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).